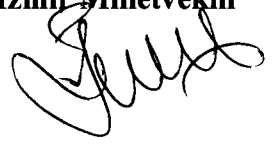

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların **Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN
İzmir Milletvekili

Aydın Büyükşehir Belediyesine bağlı ASKİ ile DSI arasında 9 Nisan 2019'da imzalanan protokol ile Aydın iline bağlı Söke'deki Sarıçay deresi üzerinde Sarıçay Barajının yapılması kararlaştırılmış ve ardından baraj inşasına başlanmıştır. Söke'nin Bağarası ve Çalışlı mahallerinin 1,5 kilometre güneyine inşa edilen Sarıçay Barajı Latmos (Beşparmak) Dağından akıp gelen Sarıçay Deresi ile dolacak şekilde planlanmıştır.

125 metre yüksekliğe ve 66 milyon metreküp su depolama hacmine sahip olması planlanan barajın yörede yaşayan yüz binlerce kişiye yıllık 20 milyon 750 bin metreküp içme ve kullanma suyu sağlaması planlanmıştır.

Barajın yapıldığı Sarıçay çayının köken aldığı Beşparmak dağlarındaki Çavdar köyü mevkiindeki Sarıçay vadisi içinde hali hazırda faaliyette bulunan bir linyit kömür işletmesi, quartz ve feldspat maden ocakları bulunmaktadır.

Ayrıca Çavdar'da bu kömür ve maden ocaklarının bulunduğu alana komşu yakın bölgelerde önce MTA daha sonra özel bir şirket tarafından toplam 500'e yakın uranyum maden kuyusu açılmıştır.

Yukarıda belirtilen kömür işletmesi ve maden ocakları hali hazırda atıklarını ve atık sularını Sarıçay çayı içine bırakmaktadırlar.

Çavdar ve etrafında bulunan linyit kömürleri ile quartz ve feldspat madenlerinin atıkları ve atık suları, uranyum madeni ile iç içe ve karışmış halde bulunmaktadır. Sarıçay barajına su sağlayacak Sarıçay çayının köken aldığı Çavdar köyü ve etrafındaki yerleşim yerleri ile Sarıçay barajının inşa edildiği coğrafi bölge, Türkiye'nin en zengin 3'cü Uranyum ve Toryum yatakları olan K. Çavdar ve Demirtepe üzerinde bulunmaktadır.

MTA'nın 2002'de bu bölgedeki Söke kömürleri için yaptığı analizlerde, Söke kömürlerinde yaklaşık 44 ağır metal tespit edilmiştir.

Kömürün içinde bulunan ağır metal mikro elementlerin dünya ortalamasıyla eşleştirilmesinin sonucu Söke kömürlerinde; Uranyum 66 katı, Antimon 28 katı, Arsenik 22 katı, Molibden 21 katı, Bor 3 katı, Stronsium 3 katı, Vandanyum 2 katına yakın yüksek ölçülmüştür.

Yukarıda belirtilen hususlar ışığında Sarıçay Barajı ile ilgili olarak;

- 1- Sarıçay Barajı yapılmadan önce, MTA'nın 2002 yılında barajın su toplama havzasında bulunan Söke kömürleri için yaptığı analizler hakkında bakanlığınızın veya bağlı idarelerin bilgisi var mıydı?
- 2- Sarıçay Barajı havzası çevresindeki uranyum maden arama ocaklarının bulunmasının Sarıçay barajını besleyecek sular üzerindeki olası olumsuz etkileri bakanlığınız veya bağlı ilgili birimleriniz tarafından araştırılmış mıdır? Böyle bir araştırma yapılmış ise ne gibi sonuçlara ulaşılmıştır?
- 3- Sarıçay Irmağı havzasında bulunan kömür işletmesi ve maden ocaklarının atıklarını ve atık sularını Sarıçay Irmağı'na bırakmalarının, barajda tutulacak sularda meydana getireceği ağır metal kirliliğine karşı bakanlığınız hangi önlemleri almıştır veya almayı planlamaktadır?
- 4- Sarıçay baraj inşaatı geri dönülmez halk sağlığı ve maddi sonuçlara sebep olmadan önce, mevcut baraj inşasına; bölgede detaylı bilimsel araştırmalar yapılıncaya, araştırma sonuçlarının halk sağlığına, bölge ekolojisi ve ekonomisine etkileri şeffaf bir şekilde değerlendirilinceye ve kamuoyu ile paylaşıncaya kadar ara verilecek midir?